

Poplatky. Za účinnosti zákona č. 76/1921 Sb. nelze při stanovení základu poplatku ze smluv nájemních (pachtovních), uzavřených v době od 1. srpna 1919 do 31. ledna 1921 (§ 5 cit. zák.), použít ustanovení první věty odstavce 2 poznámky 1 k uher. saz. pol. 20 a § 61 uher. popl. práv., v tomto ustanovení dovolaného (nález č. 10.227/36).

Přímé daně. Vykonávání lékařské praxe podle rámcové smlouvy s revírní bratrskou pokladnou ve Falknově nepodléhá podle § 47 odst. 1 č. 2 zákona o přímých daních všeobecné dani výdělkové (nález č. 10.532/36).

Poplatky. Jestliže při zřízení společnosti podle saz. pol. 91/55 lit. B. popl. zákona — tedy společnosti, mající za předmět prospěch společníků — byly umluveny majetkové vklady, sluší měřiti poplatek z umluvených majetkových vkladů, i když se majetkovými vklady nevytváruje kmenové jméni společnosti (nález č. 11.254/36).

dto. Ustanovení § 95 č. 4 uher. popl. pravidel (o poplatkové platební povinnosti) není za účinnosti zák. čl. XI:1918 platnou normou, pokud jde o ony poplatky z majetkových převodů, na něž se tento zákon vztahuje (nález č. 11.260/36).

Přímé daně. I. Ustanovení 1. odstavce prov. nař. č. 175/27 Sb. »K § 15 č. 1 lit. b) zák. o př. d.«, že opotřebení provozovacích zařízení je přímým a pravidelným důsledkem jejich užívání v provozu, je v soulaze se zákonem. — II. Ustanovení 1. věty 7. odstavce cit. prov. nař. »K § 15 č. 1 lit. b) zák. o př. d.«, že všechny odpisy a ztráty mohou byti odečteny jen, když tu jest určitá souvislost s provozováním podniku, nebo aspoň s pouhou skutečností, že se podnik provozuje, neodporuje zákonu. — III. Předpokladem odečítatelnosti odpisu podle § 15 č. 1 lit. b) zák. o př. daních z důvodu opotřebení nebo znehodnocení majetkových předmětů, v tomto zákoném ustanovení uvedených, je, že dotčené majetkové předměty sloužily v období pro zdanění rozhodném provozu podniku. — IV. Provozovna, která v určitém daňovém období nebyla v provozu, není pro toto období součástí podniku, jakožto předmětu všeobecné výdělkové daně podle § 46 odst. 3 zákona o př. daních (nález č. 20.130/35).

Daň z motorových vozidel. Uplatněním zákonního záštavního práva na vozidlo a z něho plynoucí věcnou ručební povinností je podle § 21 zák. č. 116/27 Sb. a § 266 zák. o př. daních postižený výhradně subjekt, který v době vydání platební výzvy má vozidlo v držení (nález č. 11.185/36).

dto. V odvolání z platební výzvy, uplatňující zákonní záštavní právo za daň z motorových vozidel, nemůže postižený ručením uplatňovati námitky proti původnímu předpisu daně (nález č. 11.186/36).

dto. Veřejnými cestami podle § 8 zák. č. 116/1927 Sb. rozumějí se též veřejné cesty obecní ve smyslu § 1 č. 4 a 5 zák. čl. I:1890 (nález č. 10.642/36).

Přímé daně. Námitka, že není tu jméni, jímž by manžel ručil za přímé daně, předepsané druhému manželovi, může být uplatněna v odvolání z platební výzvy podle § 266 odst. 1 zák. o př. daních (nález č. 10.600/36).

Pisomnictvo.

Dr. E. Hexner-Dr. K. Martínek: Kartelové a syndikalisační předpisy československé (Právní předpisy a komentář). Nákladem Hospodářské Politiky. Praha 1936.

V knihovni Hospodárskej Politiky vyšla pred niekoľkými dňami spoločná práca doc. Dr. Hexnera a Dr. Martínka pod naznačeným ná-

zvom. Obidvaja autori sú známi odborníci vo veciach kartelových a v otázkach syndikalizačných; mimo to vynikajú tým, že majú veľmi podrobne znalosti národochospodárske a právnické z iných odvetví práva, čo badať v celej práci.

Už názov knihy ukazuje, že autorom išlo o súborné uverejnenie zákona kartelového a iných syndikalizačných predpisov s príslušným komentárom. Metoda spracovania a štruktúra knihy je odlišná od obvyklých komentárov, túto zmenu vysvetľujú autori snahou »prispôsobiť knihu našim pomerom«. Kniha je rozdelená na 3 časti, a to: kartelový zákon a s ním súvisiace predpisy, ako aj judikatúra, nakoľko súvisí s problémom kartelov; verejnoprávne opatrenia, ktoré obmedzujú voľnú súťaž (syndikalizačné predpisy); texty právnych noriem. Už toto rozdelenie ukazuje, že sa autori odchýlili od doterajšej praxe; nenachádzame tu obvyklé uvádzanie vysvetlivok a výkladu ku každému § zákona, ku každej normy. Autori v prvej a druhej časti voľne vysvetľujú nielen zákon, ale aj intenciu zákonodarcovu a na text zákona sa len odvolávajú. — Výhodou tejto metody je, že čitateľ dostane systematický prehľad o všetkých problémoch. Na niektorých miestach, ale tátu nezvyklá metoda však nutí čitateľa, aby rekuroval k textu zákona alebo nariadení, čo robi určité fažkostí. Celkove ale možno povedať, že autorom sa podarilo jasným a vyčerpávajúcim výkladom tieto fažkosti, vyplývajúce z techniky rozdelenia materiálu, obmedzif na minimum.

Tento prvý oddiel knihy sa neobmedzuje len na vysvetľovanie zákona kartelového, ale autori sa pokúsili vyčerpať všetky prípady hospodárskeho života, ktoré by mohly byť predmetom verejnoprávnej pečlivosti s hľadisku kartelového zákona a mimo to zaoberajú sa aj s kompetenciou jednotlivých orgánov štátnej správy a konečne poukazujú na rôzne vzťahy, ktoré vznikajú existenciou normatívnej úpravy kartelov; tento pokus, ktorý ďaleko vybočuje z rámcu komentárov a blíži sa k práci monografickej, sa autorom zdaril. — Autori sa mimo to zavdačili čitateľom aj tým, že v úvode uvádzajú historiu vzniku nášho kartelového zákona; tátu krátku historiu je veľmi poučnou.

Kniha je rozdelená mimo už uvedených 3 časti takto:

Časť I. Kartelový zákon a predpisy s ním súvisiace:

Úvod. — Kartelové úmluvy a kartely. — Prevádzkanie kartelovej úmluvy. — Preventívne opatrenie verejnej správy. — Šetrenie a smiercie pokračovanie podľa kartelového zákona. — Represívne opatrenia verejnej správy. Kartelový zákon a ceny neurčené kartelovými úmluvami. — Civilne-právne zaistenie úmluv a odstup od nich. — Úrady, súdy a iné činné miesta v kartelových záležitostach. — Kartely v daňovom práve. — Rôzne. — Judikatúra.

Časť II. Verejnoprávne opatrenia, ktoré obmedzujú voľnú súťaž.

Časť III. Texty právnych noriem.

Kartelový zákon, prevádzacie a iné predpisy s ním súvisiace. — Iné predpisy, obmedzujúce voľnú súťaž.

Nechceme sa na tomto mieste kriticky zaoberať s jednotlivými vývodmi knihy, ktoré poskytujú vzácne pokyny nielen praktickým činiteľom hospodárstva ale aj teorii, lebo by bolo treba trochu viac miesta. Sú určité miesta v tomto oddiele, v ktorých nemôžeme súhlasiť so stanoviskom autorov, ako otázka, čo patrí pod pojem kartelu vo smysle zákona, otázka, čo je záver (výluka), problém verejného záujmu atď.; tu však nejde o vadu alebo nedostatok knihy, ale len o rozdiel názorový.

Šťastnou myšlienkom autorov bolo uvedenie všetkých právnych predpisov, ktoré obmedzujú voľnú súťaž (syndikalizačné predpisy) a krátke ich vysvetľovanie. Tým odstránili autori veľmi citeľnú medzera v našej literatúre. Tento soznam najrôznejších opatrení nám ukazuje,

akého stupňa dosiahla intervencionalistická hospodárska politika, resp. akého stupňa dosiahly štátne zásahy do hospodárstva individualistického. — Nebolo intenciou autorov, uviesť všetky normy, obmedzujúce voľnú súťaž v celom hospodárskom živote, čo je zrejmé už z názvu »syndikalačné predpisy«, obmedzili sale na pole výroby; z ostatných uvádzajú len vl. nar. č. 162/1935, lebo toto nariadenie sa vzťahuje aj na výrobu. Mimo to autori sa obmedzili len na platný právny stav bez historického vysvetľovania vzniku, po pr. metamorfózy normy; urobili tak dobre, lebo tým zvýšili použiteľnosť knihy pre praktickú potrebu a o to im išlo v prvom rade.

Vydaním knihy získal nielen svet právnický, ale — a to vo veľkej mieri — aj hospodársky život a práca táto znamená, ako sme to už spomenuli, vyplnenie veľkej medzery v našej odbornej literatúre.

K a r v a š.

Hliadka knihopisná.

Česko-německé právnické názvosloví. Vydává vr. s. r. F. Wolf a vr. sném. komisař dr. F. Ehlemani. Toto dílo jest něčím novým a obsahuje jen výrazy, vyskytujúci se v právnických spisech, zvláště ovšem v zákonicích. Proto nejen excerptovali dosavadní slovníky, nýbrž přihlíželi i k zákonům a nařízením, právnickým časopisům a knihám. Běžné obraty řeči, jež se často vyskytují v životě právníka, byly rovněž do díla pojaty. Dílo bude obsahovati asi 30 sešitů. Nákladem Československého Kompasu v Praze XVI, Plzeňská 79. — Cena 1. sešitu Kč 5.—

Nové směry v obchodní politice. Ve Sbírce spisů právnických a národohospodářských, vydávané prof. Dr. K. Englišem a prof. Dr. F. Weyrem, vyšel v těchto dnech v nakladatelství »Orbis« nový svazek, nazvaný »Nové směry v obchodní politice« s podtitulkem »hospodářský nacionalismus — clearing — kompenzáce«. Kniha obsahuje tři studie. Prvou studii »Stará a nová obchodní politika« napsal sekretář Obchodní a živnostenské komory v Brně Dr. Jindřich Mayer. druhou »Clearing a platební kompenzáce Československa s cizinou« přednosta Studijního oddělení Národní banky Československé Dr. Ing. Miloš Horna a třetí »Technika mezistátních clearingů a kompenzací« náměstek přednosti Studijního oddělení Národní banky Československé Ing. Ant. Šourek. Všechny tři práce snaží se osvětliti některé aktuální otázky, které nabyly v průběhu dnešní hospodářské krize zvláště v mezinárodním styku mimořádné důležitosti, byť i jen přechodně. Poněvadž návrat k normálnímu obchodnímu a platebnímu styku s cizinou se dosud nerysuje ani na dalekém obzoru, jest tuto společnou publikaci uvítati jako přínos do naší národohospodářské literatury. Brož kniha je za Kč 40.—

JUDr. Karel Loula: *Úlevy při splácení pohledávek.* Knižka obsahuje tři nová vládní nařízení o úlevách při splácení pohledávek za zemědělci, za nezaměstnanými a některých dlouhodobých pohledávek. Tato vládní nařízení mají nahradit dosavadní moratorium zemědělců a nezaměstnaných; mimo to poskytují úlevy při splácení některých pohledávek, zejména hypotekárních, u domů nájemních, a některých komunálních. Vydalo nakladatelství »Čin« v Praze, cena 11.— Kč.

JUDr. Jiří Hromada: *Dávky za úřední úkony.* Knižka vyšla jako zvláští vydání »Práva československého«; obsahuje prodloužení zákona o dávkách za úřední úkony a vládní nařízení s novým tarifem těchto dávek platným od 1. ledna 1936, dále nejdůležitější platné výnosy a judikaturu nejv. správ. soudu. Vydalo nakladatelství »Čin« v Praze, cena Kč 12.50.

Rozhodčí řízení. Napsal Ing. Josef Stehlík, Praha II., Václavské n. 49. — Vydala Organizační společnost československá — 32 stran —